

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2024

Nr. 79

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 maart 2024

Deze brief informeert uw Kamer over hoe Defensie invulling geeft aan motie met Kamerstuk 36 410 X, nr. 51, die tijdens de begrotingsbehandeling van 7 februari jl. is ingediend door het lid Tuinman (BBB) c.s. Lessen trekken uit de Russische oorlog in Oekraïne is essentieel om de krijgsmacht voor te bereiden op het gevecht van de toekomst. Daarom wordt kennis via meerdere kanalen verzameld en zorgt Defensie dat die terecht komt en toegepast wordt op elk niveau binnen de organisatie. De motie is een aansporing om hiermee door te gaan en onderstreept het belang dat Defensie hieraan hecht.

Lessen uit de Russische oorlog in Oekraïne

De Russische oorlog in Oekraïne is de grootste oorlog op het Europese continent sinds de Tweede Wereldoorlog. De ontwikkelingen die we daar op het slagveld zien, zijn dan ook van onschatbare waarde om mee te nemen in de versterking van de Nederlandse krijgsmacht. Dat doet Defensie dan ook actief. Tegelijkertijd blijft ook bredere kennisvergaring van cruciaal belang om de krijgsmacht voor te bereiden op de toekomst en integraal invulling te kunnen geven aan de uitvoering van de grondwettelijke taken.

Lessen uit de oorlog in Oekraïne worden op verschillende manieren getrokken. In de eerste plaats door eigen observatie door Defensie. Daarnaast door informatiedeling met bondgenoten en partners en via de internationale verbanden waarbinnen Nederland bijdraagt aan de militaire steun voor Oekraïne, zoals EUMAM (*EU Military Assistance Mission in Support of Ukraine*), trainingen aan Oekraïense militairen, IDCC (*International Donor Coordination Center*) en SAG/U (*Security Assistance Group Ukraine*).

De kennis die via de verschillende wegen wordt verkregen en opgebouwd vloeit via de warfare- en trainingscentra van de operationele commando's door naar het operationele en tactische niveau. De lessen uit de oorlog in Oekraïne worden daar onder andere gebruikt om trainingen en opleidingen te moderniseren. Praktische voorbeelden hiervan zijn het aanpassen van camouflagetechnieken en het optreden in relatie tot het gebruik van loopgraven. Ook de verwerving van nieuw materieel wordt bekeken door de lens van de oorlog in Oekraïne.

Daarnaast heeft de *Task Force Ukraine* van de Commandant der Strijdkrachten (CDS TF UKR) een Sectie *Lessons Identified* (LI) die zich richt op de Oekraïense ervaring met systemen die door Nederland aan Oekraïne zijn geleverd (Patriot, PzH2000, etc.) en in (de toepassing van) systemen waarvoor Defensie interesse heeft.

Op korte termijn breidt CDS TF UKR deze sectie uit tot een innovatie-cel. Binnen deze innovatie-cel wordt samengewerkt met verschillende innovatie- en kenniscentra van Defensie, maar ook met meerdere externe partners. Het doel is om kennis- en technologische ontwikkelingen bij de defensie-industrie en kennisinstututen om te zetten naar innovatieve, aanvullende capaciteiten voor de Oekraïense krijgsmacht en daarmee tevens voor de eigen krijgsmacht, bijvoorbeeld op het gebied van drones.

Naast tactische en operationele lessen, zijn er ook politiek strategische lessen zoals het voorbereiden (inclusief van de maatschappij) op een mogelijk nieuw conflict en de hernieuwde aandacht voor collectieve verdediging.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren